

Plan mot diskriminering & kränkande behandling år 2019

Förskola: Tornets förskola samt pedagogisk omsorg

Bakgrund och syfte: Den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Planen gäller: 190101–191231

Ansvarig: Förskolechef

Barn, vårdnadshavare och personals delaktighet i planen

Under fem mötestillfällen har samtlig personal varit med och utformat planen. Vårdnadshavarna har varit delaktiga genom trivselenkäten. Barnen har varit med genom att personalen observerat utifrån ett barnperspektiv, haft vardagliga samtal och intervjuer.

Förankring av planen

Ett dokument som ska vara känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Planen ska finnas på samtliga avdelningar i entrén samt på hemsidan och den ska presenteras på föräldramöten.

Utvärdering av förra årets plan

Genom att personalen har ändrat lärmiljöerna på avdelningarna upplever de att de fått bättre överblick och lättare att se alla barn. Detta har lett till att mängden konflikter och kränkningar har minskat. Vid konflikter mellan barn går personalen in och lyssnar på samtliga inblandade och ställer frågan ”hur tänker du”? Detta bidrar till att barnen visas hänsyn och får en inblick hur den andra känner sig. Barnen hämtar ofta en vuxen när det uppstår situationer som de inte kan hantera. Vårdnadshavarna upplevs som trygga då de vågar ställa frågor om vår verksamhet och utifrån de frågor kring trivsel som ställs på utvecklingssamtal. De uppger också detta i trivselenkäten.

Vårdnadshavarna känner även en trygghet där det finns personal som pratar deras modersmål. Kränkningar sker och vi har gått vidare med något fall. En pedagog som läser till specialpedagog har granskat förra planen och upptäckt att diskrimineringsgrunden ålder saknades.

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)**Kön**

Vi ställer oss frågan vilka som är representerade i filmer som vi visar, böcker vi läser och appar som används. Vi pratar om olikheterna (kön) neutralt och utan att värdera som bättre eller sämre. Linda Palmers kompisböcker används frekvent på samtliga avdelningar. Vi spelar musik där både pojkar och flickor sjunger. Val av böcker och medier görs medvetet för att bredda normerna.

Könsidentitet eller könsuttryck

Vi blandar leksaker/material för en mer öppen lek och nya tankebanor. Vi läser böcker som är könsneutrala och samtalar kring olikheter och allas lika värde. Vi försöker utmana barnen genom att ställa följdfrågor kring deras undringar och vi bevakar att det finns en mångfald i material genom att se till att alla är representerade avsett kön och könsuttryck i exempelvis målarbilder.

Vid planering och genomförande av aktiviteter beaktar vi att de är varierande och icke dömande ur ett könsstereotypiskt perspektiv. Vi uppmuntrar barnen att använda alla typer av utklädningskläder och är noga med att bemöta barnen utifrån dess personlighet och individuella behov medan könstillhörigheten är sekundär.

Etnisk tillhörighet

Vi samtalar kring olikheter och synliggör dessa på olika vis samtidigt som vi inte värderar något som bättre eller sämre. Vi välkomnar alla, är nyfikna på var barnens familjemedlemmar kommer ifrån, vilka språk de kan tala osv. Vi pedagoger har lärt oss några vanligt förekommande ord på barnens språk och ser flerspråkighet och kulturell mångfald som en tillgång. Sånger och böcker på olika språk finns representerade på avdelningarna och vi reflekterar över vilka böcker vi läser, vilken musik som spelas från olika länder, hur målarbilderna vi använder ser ut, vilka dockor vi har och vad vi sätter upp på väggarna.

Vi använder oss av språkstödjare och arabisktalande personal vid kontakt med vårdnadshavare och barn. Polyglutt, (digitalt bibliotek), Google översätt och appen Say Hi fungerar som hjälpmedel för att kommunicera med barn och vårdnadshavare som har annat modersmål och/eller är flerspråkiga. Vi lånar bland annat arabiska böcker från biblioteket för att barnet visuellt ska få se sitt eget språk.

Religion eller annan trosuppfattning:

Maten är anpassad till varje enskilt barn och vi förklarar för barnen som kan undra varför alla inte äter samma mat och bakgrunden till det. Det bjuds in till familjefest en gång om året där vårdnadshavare tar med sig någon mat/bakelse från sitt ursprungsland. Vi äter tillsammans och smakar på varandras mat, umgås och sjunger. Inspirerade av Mölndals språkcentrums föreläsningseftermiddag (12/11 2018) kring flerspråkighet i förskolan har vi nu gjort matlistor översatta till barnens språk med ord förknippade till måltider samt ord på vanligt förekommande livsmedel som är tillgängliga under måltider. Vi belyser hur olika familjekonstellationer kan se ut genom bilder som vi samtalar med barnen kring och intar ett nyfiskt förhållningssätt till barnens språk och traditioner.

Funktionshinder

Vi använder oss av TAKK (tecken som AKK) och bildstöd på samtliga avdelningar som en naturlig del av verksamheten med utgångspunkten att bilder och tecken gynnar samtliga barn och utgör goda verktyg för inkludering. Vi förstärker det talade ordet såväl som litteratur genom TAKK, benämner det vi gör och ”ordbadar”. Barnen delas upp i mindre grupper för att ges större utrymme och mindre intryck samtidigt som vi strävar efter att utnyttja alla våra rum till aktiviteter. Ett sinnesrum har skapats som fungerar stressförebyggande, inte minst för barn med särskilda behov.

Avdelningarna är anpassade för att få en bättre ljudmiljö genom bl.a. ljuddämpande matbord vilket är en del i arbetet mot en mer tillgänglig lärmiljö samt att vissa lokaler är ljudabsorberade.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna

Pedagogerna fördjupar sig i boken Normkreativitet i förskola - om normkritik och vägar till likabehandling av Karin Salmson och Johanna Ivarsson.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

Vid inköp av material göra medvetna val som främjar arbetet med diskrimineringsgrunderna. Se kontinuerligt över material och miljö samt förhållningssätt.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

Kön och könstillhörighet: Det finns inte ett tillräckligt stort utbud av normbrytande litteratur som kan verka som föredöme för barnen. Efter observation har det framkommit att barnen bestämmer kön efter färger, kläder och utseende. Exempel på uppfattningar kan vara att pojkar inte kan ha klänning, flickor har långt hår, pojkar inte kan ha rosa kläder osv. Könstereotypa leksaker är uppdelade i olika rum vilket kan leda till könsuppdelad könsstereotyp lek.

Etnicitet: Polyglutt (digitalt bibliotek) har inte alla språk som finns representerade på förskolan vilket riskerar leda till att barnen vars språk inte finns tillgängligt kan känna sig utanför när hen inte kan få litteratur uppläst på sitt förstaspråk. Vi har inte så varierad litteratur/medier där olika etniciteter representeras.

Religion eller annan trosuppfattning: En del barn får specialkost. En risk är att barn blir exkluderade då vi firar olika svenska traditioner. En ytterligare risk är att vi inte tillräckligt uppmärksammar andra religioners traditioner och att vi tar förgivet att alla inom samma religion och kultur firar på liknande sätt. Det förs inte så mycket diskussioner kring religion bland pedagogerna vilket kan leda till att det uppstår risk för ogenomtänkt handlande.

Ålder: Alla barn erbjuds inte samtliga leksaker och material för att “de är för små” och/eller att de inte blir utmanade tillräckligt då vi tänker att de är för små. Vi kan även se att vi pedagoger

är mer benägna att hjälpa de yngsta barnen i hallen när vi ska gå ut eller då de ska tvätta sig efter maten.

Sexuell läggning: Normen för en familj i barngruppen är den traditionella familjen som består av en mamma och en pappa. Det saknas i viss mån bilder som representerar olika familjesammansättningar vilket medför att det inte synliggörs för barnen.

Funktionsvariation: Det finns ingen representation av funktionsbilder i medier, böcker.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker)

Kön och könstillhörighet: Utmana barnet i ämnet genom att ställa frågor och visa på olikheter genom litteratur, film, bilder och samtal. Tänka medvetet kring hur vi ska strukturera upp miljön med material och leksaker. Barnen har tillgång till olika utklädningskläder och vi uppmuntrar barnen att använda alla typer av kläder. Vi kan läsa böcker om, visa bilder på, och tala om olika yrken.

Etnicitet: Vi lånar in tvillingböcker från biblioteket (dvs. likadan bok men på två olika språk) för att barnet ska få se sitt egna språk med varierad presentation. Använda sånger på olika språk i verksamheten.

Religion eller annan trosuppfattning: Vi behöver synliggöra andra kulturers traditioner genom tex. Traditionshjulet och samtal med vårdnadshavare under inskolningsperioden kring vilka traditioner som firas i just deras familj. Vi behöver erbjuda alternativa aktiviteter för de barn som inte vill/får vara med och fira olika högtider. Avdelningarna kan inredas mer mångkulturellt.

Ålder: Vi låter alla använda vårt material oavsett ålder men vi har uppsikt vid behov. Barnens intresse ligger till grund för hur och vad vi gör på avdelningen.

Sexuell läggning: Vi behöver erbjuda barnen mer litteratur som demonstrerar olika familjekonstellationer genom att låna böcker om olika sexuell läggning/familjekonstellationer samt reflektera med barnen kring de böcker vi har och ifrågasätta om det kan se annorlunda ut.

Funktionsvariation: Vi behöver synliggöra olikheter, sätta upp bilder, prata om funktionsvariationer, låta barnen själva få uppleva hur det kan vara att vara t.ex. blind.

Mål:

All personal ska fortsätta utveckla förståelse för diskrimineringsgrunderna.

Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling vare sig av andra barn eller vuxna.

Ta reda på vilka traditioner som firas i barnens familjer.

Göra aktiva medvetna val vid lån av böcker.

Ha en tillgänglig lärmiljö.

Aktiva åtgärder:

Pedagogerna läser vidare i boken Normkreativitet i förskolan- om normkritik och vägar till likabehandling av Karin Salmson och Johanna Ivarsson

Läsa normbrytande böcker för barnen i ett tidigt stadium.

Presentera varierat lekmaterial som inte är uppdelat utifrån pojke-flicka. Kartlägga var barnen befinner sig och därefter forma miljön och materialet utifrån barngruppen.

Visa på samhällets gemensamma värderingar. Benämna orden med mer neutrala ord.

Undersöka vilka traditioner som finns i barnens familjer.

Ansvariga: Förskolechef och personal

Uppföljning: 20-01-07

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon.)
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar förskolechefen.)
- barn kränker vuxen
- vuxen kränker vuxen

Upptäcka

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Mellan barn eller mellan vuxen och barn eller mellan vuxen och vuxen...

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det fram misstankar i ett samtal med personal/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till förskolechef.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.

Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras.

Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till förskolechefen.

Förskolechefen ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.

Personal eller förskolechef meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Förskolechefen informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

1. Information till förskolechef
2. Förskolechef informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras
5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Förskolechefen har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument lpfö, skollag och fn barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan.

Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....
.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....
.....

Uppföljning - när och hur?

.....
.....
.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....